

Skaitmeniu ženklių pripažinimas ir dermė su kvalifikacijų sąrangomis

Elena Trepulė
Danutė Pranckutė
Airina Volungevičienė
Vytauto Didžiojo universitetas

DISCO VET - Digitally Signed Credentials and Open Badges in VET and HE

Poreikis mikro-kredencialams

Su pandemija susijęs laikotarpis taip pat išryškino mikro-kredencialų svarbą besimokantiejiems bei augantį poreikį universitetams pasirengti mikro-kredencializacijai ir imti išdavinėti naujus skaitmeninius kredencialus besimokantiejiems nuolatinėse studijose bei suaugusiems, norintiems išklausyti pavienius kursus.

Mikro-kredencializacijos poreikis

Augantis poreikis visiems darbo rinkos dalyviams dažnai ir greitai atnaujinti kompetencijas reikalauja gerai ir sklandžiai veikiančios atvirojo mokymosi vertinimo ir pripažinimo sistemos.

- **Besimokantiems** būtina, kad mikro-kredencialai būtų sujungti su nacionalinėmis ir Europos kvalifikacijų sąrangomis bei Europos skaitmeninių kredencialų infrastruktūromis (pvz., *Europass* ir kt.).
- **Darbdaviams** svarbu gauti kokybišką norimą informaciją, užšifruotą kredencialų metaduomenyse.
- **Universitetams** svarbu deramai parengti išduoti mikro-kredencialus.

Švietimo institucijų pasirengimas

- Institucinė skaitmeninė infrastruktūra,
- Organizacinės procedūros,
- Atvirojo mokymosi galimybių aprašai ir
- Virtualių mokymosi aplinkų parengimas sklandžiam metaduomenų bendrinimui, importavimui ir eksportavimui Europos *Digital Hub* paslaugų infrastruktūroje,
- Akademinio ir administracinio personalo skaitmeninės kompetencijos ir pasirengimas kurti, išduoti ir pripažinti atvirąjį mokymąsi per skaitmeninius ir mikro-kredencialus.

Atvirojo nuotolinio mokymosi vertinimo ir pripažinimo gairės. Ieškant dermės su Nacionaline ir Europos kvalifikacijų sąranga.

- **Pirmajame** Gairių skyriuje pateikiamas bazinis Europos kvalifikacijų sąrangos ir Nacionalinės kvalifikacijų sąrangos vaizdas, sudarant prielaidas tolimesniam atvirojo nuotolinio mokymosi kvalifikacijų įgijimui, kaupimui ir modeliavimui.
- **Antrajame** skyriuje pateikiama aktualių Europos politinių dokumentų ir konsultacijų dėl mikro-kredencialų įvedimo Europos aukštajame moksle apžvalga.
- **Trečiasis** skyrius skiriamas institucinio pasirengimo išduoti ir pripažinti skaitmeninius bei mikro-kredencialus detalizavimui.
- **Ketvirtajame** skyriuje iliustruojama kaip skaitmeniniai ženkleliai galėtų būti naudojami aukštajame moksle kaip tam tikra mikro-kredencialo forma, siekiant sukurti pridėtinę vertę besimokantiejiems ir darbdaviams.

Mikro-kredencialo apibrėžtis

Mikro-kredencialas yra įrodymas mokymosi rezultato, kurį besimokantysis įgijo trumpalaikės mokymosi patirties metu. Šie mokymosi rezultatai buvo vertinami išlaikant skaidrumą (*Europinio požiūrio į mikro-kredencialus konsultantų grupė, 2020*)

Mikro-kredencialas - kredencialai, kurie nėra pripažįstami kaip atskiros formaliojo švietimo kvalifikacijos (EBPO).

Mikro-kredencialas - kredencialo dalis arba kredencialas, kuris galėtų būti kaupiamas į stambesnę kredencialą arba būti portfolio dalimi. Pavyzdžiai galėtų būti: patvirtinti pažymėjimai, skaitmeniniai ženkleliai, mikro-magistro laipsniai, nano-laipsniai. Projektas išryškina šias esmines mikro-kredencialų savybes: moduliarumą, galimybę kaupti į didesnę laipsnį, portabilumą, skaitmeniškumą ir universalumą (MicroHE projektas).

EK rekomendacijos dėl mikro-kredencijų:

- Kredencijų duomenys turėtų priklausyti patiems besimokantiejiems, o ne juos išduodančiai institucijai. Remiantis Bendroju duomenų apsaugos reglamentu besimokantysis sprendžia, su kuo jis nori bendrinti savo duomenis;
- Duomenų laikymo infrastruktūra turėtų remtis atviruoju standartu ir duomenų modeliais, sudarant galimybes duomenų tarpusavio naudojimui ir lengvam duomenų perkėlimui;
- Metaduomenys turėtų būti prieinami atviru ir nešiojamu formatu. Europiniai metaduomenų bendrinimo formatai turėtų apimti tik bazinę informaciją, sudarant galimybes lankstumui nacionaliniu ir insituciniu lygiu.
- *Europass skaitmeninių kredencijų infrastruktūra (EDCI)* gali teikti tinkamą infrastruktūrą, kuri galėtų būti taikoma mikro-kredencijoms. Naujoji Europass infrastruktūra dar turi būti tobulinama, kol techninės priemonės ir šablonai bus parengti galutiniam sklandžiam naudojimui .

Institucijos pasirengimas diegti mikro-kredencialus

Strateginiai sprendimai

Skaidrūs vidiniai procesai

Akademinio ir administracinio personalo kompetencijų tobulėjimas

Skaitmeninių kredencialų metaduomenų šablonas

Virtuali mokymosi aplinka

Mokymosi galimybių aprašymų atnaujinimas

Strateginiai sprendimai

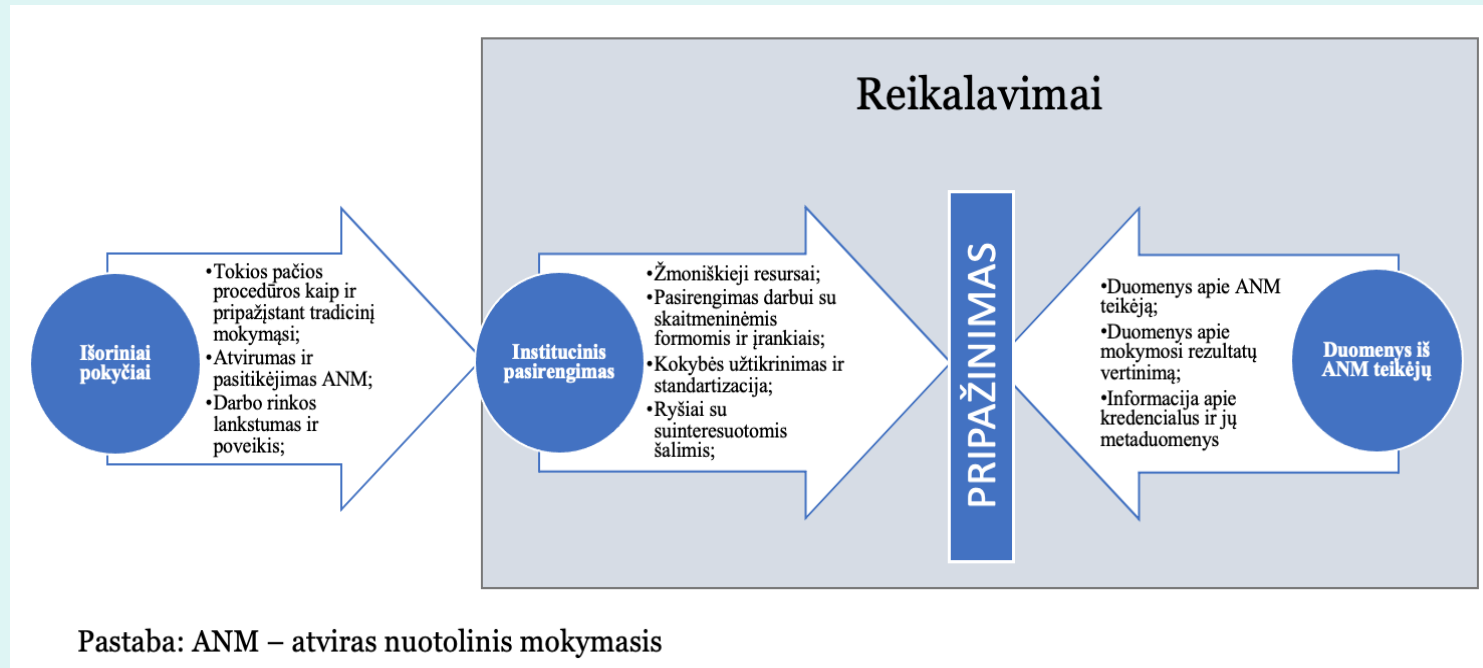

- Institucijos turi pasiruošti, kad jų informacinės sistemos infrastruktūros sąveikautų su Europos sistemomis, sudarančiomis galimybes išduoti mikro-kredencialus ir skaitmeninius sertifikatus bei juos pripažinti.
- Egzistuoja ne viena nuolat tobulinama skaitmeninė sistema siūlanti kredencialų išdavimo scenarijus institucijoms bei piliečiams. Dauguma jų yra sukurtos Europos Komisijos finansuotų projektų dėka.

Skaidrūs vidiniai procesai

Tyrimo rezultatai išryškina keletą perspektyvių reikalavimų universitetams, kad jie galėtų pripažinti atvirąjį mokymąsi internetu.

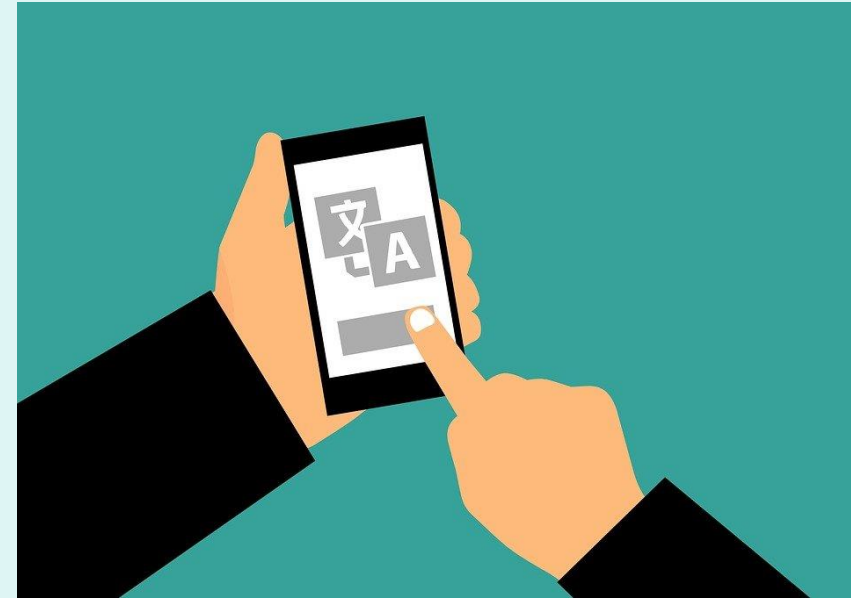

/Teresevičienė et al, 2020/

Akademinio ir administracinio personalo kompetencijų tobulėjimas

Akademinis ir neakademinis personalas turėtų būti ne tik informuojamas apie strateginius sprendimus ir procesus, reikalingus pasirengti mikro-kredencializacijai, bet ir turėtų būti rengiamos tikslinės nuolatinio profesinio tobulėjimo programos, o personalo kompetencijos turi būti tobulinamos ir nuolat atnaujinamos.

Nors jau diskutuojama apie personalo skaitmenines kompetencijas, šiuo metu dar nėra aiškių koncepcijų ir gairių mokymo programoms, sukurtoms mikro-kredencializacijai.

Skaitmeninių kredencijų metaduomenų šablonas

- Aukštojo mokslo institucijos susiduria su iššūkiais, bandydamos pripažinti studentų pasiekimus, įgūdžius, kompetencijas ir žinias.
- Todėl vis labiau domimasi, kaip padaryti kredencius vertingesniais ir informatyvesniais.
- Pastaruoju metu bandoma tobulinti kredencijų dizainą, kad jie taptų informatyvesni ir išsamesni.

Virtuali mokymosi aplinka

1. Besimokančiojo autentifikavimas ir duomenų administravimas.
2. Pasirinktos mokymosi veiklos (pavyzdžiui, kurso ar modulio) sukurtos ir parengtos virtualioje mokymosi aplinkoje, susiejimas su dalyko rezultatais. Vėliau, kai dėstytojas vertina besimokančiojo veiklą, su veikla susieti dalyko rezultatai taip pat turi būti įvertinti ir pažymėti, ar jie buvo pasiekti.
3. Tam tikri skaitmeninės mokymosi aplinkos įskiepai (pavyzdžiui, *Simple certificate*, *Custom certificate* ar pan.), kuriuos reikia įdiegti į *Moodle* aplinką ir pagal jų galimus šablonus suformuoti skaitmeninį sertifikatą, kuris gali būti išduodamas.

Kursų aprašų atnaujinimas

- Atviras nuotolinis kursas turėtų atitikti nacionalinį kompetencijų standartą, parengtą ir patvirtintą nacionalinių institucijų. Jeigu tokio standarto nėra, kurso rezultatai turėtų būti grindžiami nacionalinės institucijos pateikiama kompetencijos apibrėžtimi ir būti patvirtinti darbdavių atstovų.
- Atviro nuotolinio kurso aprašo struktūriniai elementai yra: bendroji informacija, mokymosi rezultatai, pedagoginė prieiga, vertinimo strategija ir sertifikavimas (ilustracija Guide 34 psl.).

